

El 'Petit atlas lingüístic', una recerca de més de seixanta anys

Es publica el quart volum de l'obra, dirigida pel dialectòleg Joan Veny · És extret de l'Atles lingüístic del domini català', projectat el 1952 i encara inacabat

Un diccionari de sinònims ens dirà que 'blat de moro' també es pot dir 'moresc', 'panís' o 'blat dindi', però amb això no sabrem pas en quines contrades fan servir l'un terme o l'altre. Doncs aquesta informació, per exemple, és la que trobarem en el quart volum del ' [Petit atlas lingüístic del domini català](#)', aquesta vegada dedicat exclusivament al lèxic del camp i dels conreus.

L'obra, publicada per l' [Institut d'Estudis Catalans](#), conté un total de 121 mapes: 94 mapes lèxics, 26 de fonètics i un de comparatiu. I tot plegat és complementat amb un apartat de bibliografia, un glossari de terminologia lingüística i un índex dels mots comentats. La informació que aporta aquest volum ha estat recollida en 190 localitats dels Països Catalans.

Aquest volum és un dels deu que ha de contenir el 'Petit atlas lingüístic del domini català'. Els que ja s'han publicat tracten del cos humà i les malalties (volum 1); el vestit, la casa i les ocupacions domèstiques (volum 2); la família, el cicle de la vida, el món espiritual, els jocs, el temps cronològic, la meteorologia i la topografia (volum 3); i aquest darrer sobre el camp i els cultius (volum 4).

Una petita joia extreta d'un gran tresor

El 'Petit atlas lingüístic del domini català' és tan sols la versió més divulgativa d'una tasca ingent que té l'origen fa seixanta-dos anys: l'obra ' [Atles lingüístic del domini català](#)' (ADLC).

L'any 1952 els filòlegs [Antoni M. Badia](#) i [Margarit i Germà Colón](#) van anunciar la intenció d'elaborar un 'Atles lingüístic del domini català'. Al cap de dotze de preparació, el 1964 van començar les enquestes per a confeccionar aquesta obra, i no les van acabar fins el 1975. Sota la direcció de Badia i de Colón, els principals enquestadors foren [Joan Martí i Castell](#), [Lídia Pons](#), [Joaquim Rafel](#) i [Joan Veny](#), que n'esdevingué director.

L'obra restà interrompuda per motius econòmics i professionals, però el 1989, arran de la reestructuració de l'Institut d'Estudis Catalans, l'ALDC fou acollit com un programa de recerca dins la Secció Filològica. Joan Veny i Lídia Pons encapçalaren el projecte, s'elaboraren els programes informàtics corresponents i es treballà en la introducció i el processament de les dades.

Un banc de dades de 475.425 registres

El resultat de les enquestes, un cop acabades, és extraordinari. A partir d'un qüestionari de 2.452 preguntes aplicat a 190 poblacions de tot el domini de llengua catalana, es van obtenir un conjunt ingent de respostes. En total, el banc de dades resultant consta de 475.425 registres, presentats en forma fonètica i en grafia convencional. Aquest arrellec de dades permet d'estudiar amb profunditat i fiabilitat la variació lèxica, fonètica, morfològica i sintàctica del català. A banda l'atles estricta, l'any 1998, aprofitant el material 'en brut' es va editar l'Atles Lingüístic del Domini Català: etnotextos del català oriental', un conjunt de texts enregistrats magnèticament que reproduïxen la parla espontània de les generacions més grans en les diverses modalitats de la llengua. El volum conté 152 texts, un glossari i una casset.

26 febrer 2014

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)